Tekst ujednolicony zarządzenia Nr 67/2024 Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie procedury zgłoszeń zewnętrznych sygnalistów w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich uwzględniający zmiany dokonane zarządzeniem Nr 35/2026 Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 9 lipca 2026 r.

ZARZĄDZENIE NR 67/2024

RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

z dnia 18-12-2024 r.

w sprawie procedury zgłoszeń zewnętrznych sygnalistów w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1.

1. Na podstawie przepisu art. 31 ust. 1 pkt 1 i art. 33 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928), zwanej dalej „Ustawą", w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, zwanym dalej „Biurem", ustanawia się procedurę zgłoszeń zewnętrznych, zwaną dalej „Procedurą".
2. Procedura określa zasady przyjmowania przez Rzecznika Praw Obywatelskich zgłoszeń zewnętrznych o naruszeniach prawa w dziedzinach wskazanych w art. 3 ust. 1 pkt 1-16 Ustawy, zasady ich wstępnej weryfikacji i przekazywania zgłoszeń zewnętrznych właściwemu organowi publicznemu celem podjęcia działań następczych, a także tryb postępowania z informacjami o naruszeniach prawa zgłoszonymi anonimowo.
3. Procedura określa także zasady przyjmowania i rozpatrywania zgłoszeń zewnętrznych o naruszeniach prawa w dziedzinach wskazanych w art. 3 ust. 1 pkt 17 Ustawy w sytuacji, gdy żaden inny organ publiczny nie jest właściwy do podjęcia działań następczych.
4. Procedura nie dotyczy zgłoszeń zewnętrznych, których adresatem, zgodnie z art. 5 ust. 4 Ustawy, jest Prezes Rady Ministrów albo Minister – Koordynator Służb Specjalnych.

5. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o: działaniu następczym, informacji o naruszeniu prawa, informacji zwrotnej, sygnaliście, organie publicznym, osobie, której dotyczy zgłoszenie, osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, osobie powiązanej z sygnalistą, ujawnieniu publicznym, zgłoszeniu zewnętrznym - rozumie się je w znaczeniu nadanym w art. 2 Ustawy.

§ 2.

Rzecznik Praw Obywatelskich realizuje zadania wynikające z ustawy przy pomocy Zespołu do spraw Sygnalistów lub innych upoważnionych pracowników Biura.

Rozdział 2

Przyjmowanie zgłoszeń zewnętrznych

§ 3.

1. Zespół przyjmuje zgłoszenia zewnętrzne:
   1) w postaci papierowej - na adres do korespondencji siedziby Zespołu z dopiskiem na kopercie „Zgłoszenie naruszenia prawa”;
   2) w postaci elektronicznej - za pośrednictwem przeznaczonego do tego formularza internetowego wskazanego na stronie Rzecznika pod adresem: www.sygnalisci.gov.pl, zapewniającego poufność zgłoszeń;
   3) w formie ustnej - za pomocą nagrywanej infolinii telefonicznej o numerze wskazanym na stronie Rzecznika pod adresem: www.sygnalisci.gov.pl. Infolinia działa w wyznaczonych przez Zespół dniach i godzinach;
   4) osobiście podczas bezpośredniego spotkania - na wniosek osoby, która chce dokonać zgłoszenia zewnętrznego.
2. Uchylony.
3. Uchylony.

§ 4.

1. W przypadku wniosku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4, Zespół wyznacza osobie, która chce dokonać zgłoszenia zewnętrznego, spotkanie nie później niż w ciągu 14

dni od dnia otrzymania takiego wniosku. Spotkanie odbywa się w siedzibie Zespołu, przy zapewnieniu warunków gwarantujących poufność rozmowy.

2. W uzasadnionych okolicznościach spotkanie może być zorganizowane w innych siedzibach Biura Rzecznika Praw Obywatelskich. W takim przypadku Zespół informuje osobę, która wyraziła zamiar dokonania zgłoszenia, o miejscu i terminie, w którym odbędzie się spotkanie.
3. Pracownicy Zespołu biorący udział w spotkaniu z osobą, która chce dokonać zgłoszenia, zapewniają możliwość złożenia zgłoszenia naruszenia prawa, w tym możliwość złożenia dokumentów. Zgłoszenie dokonane podczas spotkania utrwalane jest w formie protokołu. Osobie dokonującej zgłoszenia zapewniana jest możliwość sprawdzenia, poprawienia i podpisania protokołu ze spotkania.
4. W spotkaniu bierze udział nie mniej niż dwóch upoważnionych pracowników Zespołu.

§ 5.

1. Zespół przesyła sygnaliście potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia o naruszeniu prawa w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia, chyba że sygnalista wystąpił z wnioskiem o brak doręczenia potwierdzenia albo istnieją uzasadnione podstawy, że potwierdzenie otrzymania zgłoszenia zagroziłoby ochronie poufności tożsamości sygnalisty.
2. Zespół nie przesyła potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia o naruszeniu prawa, jeśli sygnalista wystąpił wyraźnie z takim żądaniem bądź Zespół ma uzasadnione podstawy sądzić, że potwierdzenie przyjęcia takiego zgłoszenia zagroziłoby ochronie poufności tożsamości sygnalisty.
3. W przypadku pism lub spraw zgłoszonych w formie ustnej, które nie zawierają informacji o naruszeniu prawa, lecz wpłynęły do Zespołu za pośrednictwem jednego z kanałów wskazanych w § 3 ust. 1, Zespół informuje nadawcę, że jego pismo lub zgłoszenie nie stanowi zgłoszenia zewnętrznego w rozumieniu Ustawy.
4. Uchylony.

Rozdział 3
Wstępna weryfikacja zgłoszeń zewnętrznych

§ 6.

Zespół po otrzymaniu zgłoszenia:

1) odnotowuje przyjęcie zgłoszenia w systemie elektronicznego zarządzania dokumentacją pod kolejnym numerem wpływu;
2) Uchylony.
3) zabezpiecza otrzymaną dokumentację dotyczącą zgłoszeń przed dostępem osób nieuprawnionych.

§ 7.

1. Uchylony.
2. W ramach wstępnej weryfikacji zgłoszenia Zespół w pierwszej kolejności ocenia, czy zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa. Następnie, o ile zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa, Zespół w ramach wstępnej weryfikacji dokonuje zidentyfikowania właściwego organu publicznego, któremu należy przekazać zgłoszenie. Oceniając w ramach wstępnej weryfikacji, czy zgłoszenie zewnętrzne dotyczy informacji o naruszeniu prawa, Zespół ustala, czy z treści zgłoszenia wynika, że w opisanej sytuacji mogło dojść do tego naruszenia.
3. Uchylony.
4. Jeśli z treści zgłoszenia nie wynika, że w opisanej sytuacji mogło dojść do naruszenia prawa, Zespół odstępuje od przekazania lub rozpatrzenia zgłoszenia zewnętrznego.
5. Zespół może pozostawić bez rozpoznania zgłoszenie w sytuacji, gdy:
   1) w zgłoszeniu dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia przez tego samego lub innego sygnalistę nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszeń prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem zewnętrznym;
   2) odstąpiono od przekazania wcześniejszego zgłoszenia zewnętrznego organowi publicznemu właściwemu do podjęcia działań następczych.

§ 8.

1. Identyfikując organ publiczny, któremu należy przekazać zgłoszenie o naruszeniu prawa, Zespół bierze pod uwagę, w szczególności:

   1)właściwość rzeczową, miejscową i instancyjną organów;

   2)rodzaj naruszenia prawa;

   3)osoby wskazane jako sprawcy czynów opisanych w zawiadomieniu;

   4) możliwość popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu.

2. W przypadku gdy zgłoszenie wskazuje na możliwość popełnienia przestępstwa, Zespół przekazuje zawiadomienie właściwym organom. Przepis § 7 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Uchylony.

4. W przypadku, gdy zakres przedmiotu naruszenia określony w zgłoszeniu obejmuje właściwość więcej niż jednego organu, zgłoszenie zewnętrzne przekazuje się organowi publicznemu, którego kompetencja w zakresie tego przedmiotu naruszenia została określona w sposób najbardziej szczegółowy, chyba, że istnieje uzasadniona przyczyna przekazania zgłoszenia innemu organowi.

5. W przypadku, gdy naruszenie oddziałuje na obszar właściwości więcej niż jednego organu, zgłoszenie zewnętrzne przekazuje się organowi o szerszej właściwości miejscowej, chyba że z innych przyczyn zasadnym jest przekazanie zgłoszenia innemu organowi.

6. Uchylony.

Rozdział 4

Tryb postępowania ze zgłoszeniami anonimowymi

§ 9.

1. Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje zgłoszenia dokonane anonimowo. Zgłoszenie anonimowe może być rozpatrzone przez Zespół pod warunkiem, że z jego treści jednoznacznie wynika, że zawiera ono informacje lub dowody świadczące o naruszeniu prawa w dziedzinach wskazanych w art. 3 pkt 1-16 Ustawy lub o naruszeniu prawa wskazanym w art. 3 pkt 17 Ustawy oraz nie zachodzi

potrzeba uzyskania dodatkowych informacji lub wyjaśnień do rozpatrzenia zgłoszenia.

2. Uchylony.
3. Zespół nie występuje do sygnalisty, który dokonał zgłoszenia anonimowo, o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje, które mogą być w jego posiadaniu, również w sytuacji, gdy sygnalista przekazał adres do kontaktu, chyba że przemawia za tym ważny interes publiczny.
4. Zespół nie informuje sygnalisty, który dokonał zgłoszenia anonimowo, o przyjęciu zgłoszenia, odmowie przyjęcia zgłoszenia lub przekazaniu zgłoszenia lub pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania, również w sytuacji, gdy sygnalista przekazał adres do kontaktu.

Rozdział 5

Przekazanie zgłoszenia do właściwego organu

§ 10.

1. W przypadku ustalenia w toku wstępnej weryfikacji, że zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa, Zespół nie później niż w terminie 14 dni od dokonania zgłoszenia, przekazuje zgłoszenie do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych, z wyłączeniem zgłoszeń, co do których organem właściwym do podjęcia działań następczych jest Rzecznik, na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 17 Ustawy.

W takim przypadku zgłoszenie podlega rozpatrzeniu w sposób wskazany w Rozdziale 6.

2. Jeżeli w toku wstępnej weryfikacji Zespół ustali, że zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa związanego z instytucjami, organami lub jednostkami organizacyjnymi Unii Europejskiej, Zespół przekazuje takie zgłoszenie zewnętrzne właściwym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii Europejskiej, zgodnie z ich procedurami przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych.
3. W uzasadnionych przypadkach Zespół przekazuje zgłoszenie do więcej niż jednego organu publicznego, określając, w której części przedmiotu naruszenia zgłoszenie zostało przekazane do poszczególnych właściwych organów publicznych.

§ 11.

1. Przekazanie przez Zespół zgłoszenia zewnętrznego organowi publicznemu właściwemu do podjęcia działań następczych następuje w sposób uniemożliwiający uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem przez nieupoważnione osoby,

   w szczególności informacji dotyczących tożsamości sygnalisty lub osoby, której dotyczy zgłoszenie.

2. Zgłoszenia zewnętrzne mogą być przekazywane w kopercie oznaczonej w przedniej części:

   1) wyraźnie widocznym opisem „Zgłoszenie zewnętrzne sygnalisty – bez upoważnienia nie otwierać";

   2) wyraźnie widocznym oznaczeniem „Dostarczyć zamknięte do rąk własnych pracownika uprawnionego do dokonywania działań określonych w art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów";

   3) pouczeniem na temat odpowiedzialności karnej, o której stanowi art. 56 Ustawy, związanej z ujawnieniem tożsamości sygnalisty, osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia lub osoby powiązanej z sygnalistą.

3. Koperta, o której mowa w ust. 2, jest pakowana do drugiej koperty, która adresowana jest i wysyłana do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.

4. Zgłoszenia zewnętrzne mogą być przekazywane również w formie elektronicznej z zastosowaniem środków bezpieczeństwa zapobiegających dostępowi do informacji zawartych w zgłoszeniu osobom nieupoważnionym lub innym kanałem wskazanym przez organ publiczny.

Rozdział 6

Przyjmowanie zgłoszeń zewnętrznych w zakresie konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela wskazanych w art. 3 ust. 1 pkt 17 Ustawy

§ 12.

Rozpatrzenia zgłoszeń, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy, dokonuje Zespół lub inni upoważnieni pracownicy Biura zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy.

§ 13.

1. W ramach działań następczych mających na celu ocenę prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz przeciwdziałaniu naruszeniu prawa będącego przedmiotem zgłoszenia Zespół podejmuje czynności określone w ustawie o Rzeczniku Praw Obywatelskich.
2. Działania następcze, o których mowa w ust. 1, Zespół podejmuje kierując się ochroną wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji oraz w innych aktach normatywnych, z zachowaniem należytej staranności.
3. W przypadku stwierdzenia naruszenia wolności i praw człowieka i obywatela Rzecznik podejmuje działania na zasadach określonych w ustawie o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz innych przepisach prawa.

§ 14.

1. W sytuacji, gdy Rzecznik Praw Obywatelskich jest organem właściwym do podjęcia działań następczych Zespół, na żądanie sygnalisty, wydaje zaświadczenie, w którym potwierdza, że sygnalista podlega ochronie określonej w przepisach rozdziału 2 Ustawy.
2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, Zespół wydaje nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania żądania. Wzór zaświadczenia stanowi załącznik nr 1 do Zarządzenia.

§ 15.

1. Rozpatrując zgłoszenie zewnętrzne, Zespół może zwrócić się do sygnalisty o wyjaśnienia lub dodatkowe informacje, które mogą być w jego posiadaniu, o ile sygnalista podał dane kontaktowe.
2. W przypadku, gdy sygnalista odmawia przesłania wyjaśnień lub informacji lub gdy ich przesłanie może zagrozić ochronie poufności tożsamości sygnalisty, Zespół odstępuje od żądania wyjaśnień lub dodatkowych informacji.

§ 16.

1. W sytuacji, gdy Rzecznik jest organem właściwym do podjęcia działań następczych, Zespół przekazuje sygnaliście informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia zewnętrznego.
2. W uzasadnionych sytuacjach Zespół może przekazać sygnaliście informację zwrotną w późniejszym terminie niż określony w ust. 1, lecz nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia zewnętrznego.
3. W sytuacji określonej w ust. 2 Zespół informuje sygnalistę o przedłużeniu terminu na udzielenie informacji zwrotnej przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 7

Ochrona danych osobowych

§ 17.

1. Administratorem, w rozumieniu art. 4 pkt 7 RODO, danych osobowych sygnalistów, osób pomagających w dokonaniu zgłoszenia, osób, których zgłoszenie dotyczy, świadków oraz innych osób, których dane są przetwarzane w związku z realizacją procedury, jest Rzecznik Praw Obywatelskich.
2. Z dniem przekazania przez Rzecznika Praw Obywatelskich zgłoszenia zewnętrznego organowi publicznemu właściwemu do podjęcia działań następczych, organ ten staje się odrębnym administratorem danych osobowych podanych w tym zgłoszeniu.

§ 18.

1. Rzecznik Praw Obywatelskich uwzględniając charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, podejmuje odpowiednie środki organizacyjne i techniczne, aby przetwarzanie danych osobowych pozyskanych w związku z przyjmowaniem zgłoszeń zewnętrznych odbywało się w sposób uniemożliwiający nieupoważnionym osobom uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem i zapewniający ochronę poufności tożsamości sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie.
2. Rzecznik Praw Obywatelskich dopuszcza do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń oraz rozpatrywania zgłoszeń zewnętrznych, w trybie art. 31 ust. 1 pkt 2 i 3 Ustawy,

wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie, o którym mowa w art. 44 ust. 1 i 2 Ustawy, oraz pisemne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.

3. Wzór upoważnienia, o którym mowa w art. 44 ust. 1 i 2 Ustawy, stanowi załącznik nr 2 do Zarządzenia.
4. Wszystkie osoby upoważnione do dostępu do informacji objętych zgłoszeniem obowiązane są do zachowania w tajemnicy informacji i danych osobowych, które uzyskały w ramach przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych lub prowadzenia działań następczych, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w ramach którego wykonywały tę pracę. Przed rozpoczęciem wskazanych działań, upoważnione osoby podpisują oświadczenie o zachowaniu tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, które uzyskają w ramach przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń zewnętrznych lub podejmowania działań następczych.
5. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 4, stanowi załącznik nr 3 do Zarządzenia.

§ 19.

Informacje o zasadach przetwarzania przez Rzecznika Praw Obywatelskich danych osobowych są umieszczane na stronie internetowej pod adresem: www.sygnalisci.gov.pl.

§ 20.

1. Rzecznik zapewnia realizację praw, o których mowa w art. 15-22 RODO, w szczególności dostęp do swoich danych oraz uzyskania ich kopii, a także sprostowania (poprawienia) swoich danych na zasadach określonych w RODO. Z odpowiednim żądaniem, osoba której dane dotyczą, może wystąpić do Zespołu. Informacji o źródle pochodzenia danych osobowych nie przekazuje się, chyba że sygnalista nie spełnia warunków objęcia ochroną wynikającą z ustawy albo wyraził zgodę na takie przekazanie.
2. Każde żądanie, o którym mowa w ust. 1, rozpatrywane jest w sposób zindywidualizowany, z uwzględnieniem przesłanek określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, a odpowiedź:
   1) następuje bez zbędnej zwłoki, najpóźniej w terminie miesiąca lub

2) z uwagi na skomplikowany charakter żądania lub liczbę żądań, termin ten może zostać przedłużony o kolejne dwa miesiące; w przypadku przedłużenia terminu osoba, której dane dotyczą, zostaje o tym poinformowana wraz z podaniem przyczyny opóźnienia, w terminie miesiąca od dnia złożenia żądania.

3. W przypadku odstąpienia od spełnienia żądania, o którym mowa w ust. 1, osoba, której dane dotyczą, musi zostać poinformowana o powodach niepodjęcia działania oraz o możliwości wniesienia skargi do organu nadzorczego, a także skorzystania ze środków ochrony prawnej przed sądem.

§ 21.

1. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia, w tym dane osobowe oraz pozostałe informacje zawarte w rejestrze zgłoszeń zewnętrznych, oraz dokumenty związane ze zgłoszeniem zewnętrznym są przetwarzane przez Rzecznika Praw Obywatelskich przez okres 12 miesięcy po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym przekazano zgłoszenie zewnętrzne organowi publicznemu właściwemu do podjęcia działań następczych lub przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami, gdy zgłoszenie było rozpatrywane przez Rzecznika Praw Obywatelskich w trybie art. art. 31 ust. 1 pkt 3 Ustawy.
2. Po upływie okresów wskazanych w ust. 1, Rzecznik Praw Obywatelskich usuwa dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem zgłoszenia oraz niszczy dokumenty związane ze zgłoszeniem.

§ 22.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 25 grudnia 2024 r. i ma zastosowanie do zgłoszeń zewnętrznych, które wpłynęły od tego dnia.

Rzecznik Praw Obywatelskich
Marcin Wiącek

/-podpisano elektronicznie/